

УДК 3.073.52(062.551)

Танцюра Д.В., аспірант кафедри міжнародних  
відносин та політичного консалтингу,  
Інститут права та суспільних відносин,  
ЗВО «Відкритий міжнародний університет  
розвитку людини «Україна»

## **ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НЕФІНАНСОВОЮ ЗВІТНІСТЮ В УКРАЇНІ**

У 2025 році урядом України було ухвалено рішення щодо повернення обов'язкової нефінансової звітності для підприємств. 21 березня 2025 року Кабінет Міністрів України схвалив проєкт Закону "Про внесення змін до пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни"[1].

Це рішення стало вагомим кроком і свідчить про посилення впливу держави на діяльність компаній та підвищення їх відповідальності з метою реалізації пріоритетних економічних та соціальних питань.

З огляду на посилення економічної та соціальної кризи, пов'язаної із тривалим воєнним станом в Україні, актуалізується й проблематика нефінансової корпоративної звітності. У цьому контексті державне управління нефінансовою звітністю постає як інструмент підвищення прозорості підприємств і забезпечення відповідності їхньої діяльності глобальним викликам сталого розвитку.

Нефінансова звітність відіграє важливу роль у забезпеченні сталого розвитку держави, оскільки сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, створенню робочих місць, покращенню комунікації між урядом, бізнесом і суспільством, а також у вирішенні соціальних та екологічних проблем.

З огляду на зазначене, вважається за доцільне окреслити основні тенденції та перспективи державного управління нефінансовою звітністю в Україні. Серед них, зокрема, пропонується виділити наступні:

1. Впровадження та адаптація законодавства у відповідності до європейських вимог. Україна продовжує впроваджувати європейські стандарти нефінансової звітності, зокрема вимоги Директиви ЄС щодо корпоративної звітності зі сталого розвитку[2]. Це передбачає гармонізацію національної нормативно-правової бази, запровадження міжнародних стандартів звітності та забезпечення прозорості у сфері сталого розвитку. Важливим завданням залишається адаптація цих стандартів до реалій українського бізнес-середовища та врахування специфіки національної економіки, яка довгий час перебуває у кризовій ситуації.

2. Посилення контролю та відповідальності бізнесу. Запровадження державного моніторингу за поданням нефінансової звітності сприятиме

підвищенню відповідальності компаній у сфері екологічного, соціального та корпоративного управління. Передбачається створення спеціалізованих регуляторних органів або розширення функцій існуючих структур для контролю за дотриманням вимог звітності. Важливим аспектом є впровадження санкцій за недотримання стандартів розкриття нефінансової інформації.

3. Цифровізація та автоматизація звітності. Оцифрування процесу подання нефінансової звітності є важливим кроком для підвищення ефективності регуляторного контролю. Передбачається створення єдиної державної платформи для збору, аналізу та моніторингу нефінансових звітів у режимі реального часу. Це сприятиме зниженню адміністративного навантаження на бізнес і підвищенню якості звітних даних. А отже, й прискоренню процесів розвитку бізнес-середовища загалом.

4. Розширення практик ESG-регулювання. Все більшого значення у державному управлінні набувають нефінансові показники: екологічні, соціальні та управлінські (ESG)[3]. Держава має розробити систему стимулів для компаній, які дотримуються принципів сталого розвитку, включаючи податкові пільги, фінансові преференції та рейтингові оцінки відповідальності бізнесу.

5. Посилення впливу та зростання ролі держави у впровадженні нефінансової звітності. Ефективна реалізація цілей сталого розвитку неможлива без активної участі держави у стимулюванні бізнесу до підготовки нефінансової звітності. Це включає розробку освітніх програм, тренінгів та консультацій для підприємств щодо складання звітів відповідно до міжнародних стандартів. Крім того, можлива державна підтримка у залученні інвестицій для компаній, які дотримуються принципів сталого розвитку.

Отже, можемо зробити висновок, що у сучасних важких економічних та соціальних умовах стратегічною метою державного управління є забезпечення прозорості бізнесу та його відповідальності перед суспільством. У свою чергу, зростаюче значення нефінансової звітності вимагає інтеграції міжнародних стандартів, посилення державного контролю та впровадження цифрових інструментів для моніторингу.

Важливими аспектами є розвиток ESG-регулювання, стимулювання бізнесу до розкриття нефінансової інформації та адаптація законодавства до європейських вимог.

Реалізація зазначених напрямів дозволить Україні пришвидшити процеси відновлення у післявоєнний період та підвищити інвестиційну привабливість, забезпечити відповідність міжнародним стандартам корпоративного управління та сприятиме сталому розвитку національної економіки.

### Література

1. Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни: Закон України від 03.03.2022 р. № 2115-IX. Верховна Рада України: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>

2. Directive (EU) 2022/2464 of the European Parliament and of the Council amending Regulation (EU) No 537/2014, Directive 2004/109/EC, Directive 2006/43/EC and Directive 2013/34/EU, as regards corporate sustainability reporting of 14 December 2022. EUR-Lex. Access to European Union law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022L2464&qid=1734698896151>.

УДК 332.14

Віжуткін Д. Г., аспірант  
Золковер А. О., д.е. н., професор  
Київський національний університет  
технологій та дизайну

### ПЕРЕВАГИ ПРОВЕДЕННЯ ДЕКОМПОЗИЦІЙНОГО АНАЛІЗУ НАСЛІДКІВ УРБАНІЗАЦІЇ

На сьогоднішній день, декомпозиційний аналіз є одним із ключових інструментів для дослідження складних процесів і явищ у різних наукових і практичних сферах. Його основна ідея полягає у поділі складної системи на окремі елементи, компоненти чи фактори з метою глибшого розуміння їхньої ролі та впливу на загальний результат.

У контексті урбанізації цей підхід дозволяє досліджувати різноманітні наслідки соціальних (зміна демографічної структури населення, зростання нерівності), економічних (трансформація зайнятості, зміна структури економіки) та екологічних (забруднення довкілля, деградація природних ресурсів) змін у міському середовищі. Розгляд урбанізації в межах саме таких компонентів спричинений функціональним наповненням категорії «урбанізація», результати якої трансформуються у досягненні сталості громад.

Відповідно до вищезазначеного, аналіз кожного з компонент окремо дозволяє краще зрозуміти природу загальних змін, а також розробити ефективні стратегії управління ними.

Відтак, можемо стверджувати, що декомпозиційний аналіз має кілька ключових переваг. Перш за все, він дозволяє отримати глибше розуміння причинно-наслідкових зв'язків між компонентами явища. Це особливо важливо в умовах складних багатовимірних процесів, таких як урбанізація. Завдяки декомпозиції можна виявити, які саме фактори мають найбільший вплив на